

Institut Menorquí d'Estudis, els 30 anys

# UNA APRECIACIÓ (MOLT) PERSONAL

Jesús Cardona  
Membre de l'IME (\*)



Conec la labor de l'IME des de fa anys, ja que algunes de les meves amistats més properes en formen part des de molt abans del meu ingrés (2011). D'aquell primer contacte indirecte amb l'IME, record la importància de les beques d'investigació que anualment es convocaven i que se segueixen convocant. Record també els cursos i conferències, així com la incessant tasca d'edició i publicació de llibres i revistes. També vull destacar la importància de la creació i consolidació dins l'IME de l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM), una peça clau per obtenir informació i dades sobre Menorca. Una base de coneixement que he consultat i emprat en innumerable ocasions per a la meua feina. Dins la meua visió primigènica de l'IME, també hi trob una forta associació d'aquesta institució amb la declaració de Menorca Reserva de Biosfera (Unesco 1993).

➔ HE DE RECONÈIXER que la meua visió inicial i externa, tot i molt favorable en molts aspectes, també guardava una crítica no menys important. La concepció de l'IME, la veia molt marcada per una aproximació il·lustrada al coneixement. Em refereix a la codifica-

ció del coneixement que es va imposar amb la Il·lustració (s. XVIII i XIX). En aquella època, es va produir una saludable ruptura entre l'aproximació a la realitat racional i la dogmàtica, on el racionalisme va començar a guanyar espai adoptant una forma analítica d'entendre la realitat. El mètode analític divideix l'objecte d'estudi en diverses parts, que són estudiades individualment per després intentar entendre i explicar el conjunt. D'aquest mètode normalment s'obté una visió de la realitat incompleta, parcel·lada en disciplines i administrada en paquets inconnexos de coneixements. Si bé és útil per abordar entitats simples, el mètode analític moltes vegades dificulta la perspectiva de conjunt i ofereix explicacions molt parcials de la naturalesa que es pretén conèixer.

No es tracta de fer una crítica al passat. Agafar el model d'una acadèmia il·lustrada per a l'IME tenia molt de sentit tenint en compte l'herència cultural de la nostra Illa i el context social de fa 30 anys. El que sí que pretenc és situar un punt de partida per veure cap a on pot evolucionar el pensament de l'IME. Sabem que fa temps que s'ha superat el



El mètode analític moltes vegades dificulta la perspectiva de conjunt

mètode analític. Des dels anys 70, la ciència ha començat a entendre que molts dels fenòmens de la naturalesa responen al concepte de sistema complex, on el conjunt té unes propietats no explicables des de la suma de propietats de les seves parts. Molts aspectes de la realitat, com l'economia, un ecosistema o el nostre cos, tenen les característiques d'un sistema complex, que necessita ser entès des d'una visió sintètica i holística, que torni a posar les disciplines juntes en lloc de descompondre el coneixement en fragments.

➔ D'AQUÍ TAMBÉ SORGEIX una nova manera d'entendre la relació de l'espècie humana amb l'entorn que pretén habitar, on es fa necessària una visió global per trobar solucions que tinguin sentit localment. El llibre «Els límits del creixement», del Club de Roma (1972), representa molt bé el naixement d'aquesta visió global i posa damunt la taula els reptes a afrontar segons la deriva del sistema econòmic i social planetari. Els principals problemes detectats en aquell moment són perfectament vigents avui en dia: el creixement exponencial de la població, l'exhauri-

ment dels recursos i la contaminació. S'ha de donar resposta a aquests problemes i una Reserva de Biosfera té el compromís de trobar maneres d'habitar el territori sense que sigui menys habitable per les generacions futures.

Pens que l'IME està entenent perfectament aquest problema i es troba en plena transformació, assumint no només el paper de ser un dels eixos vertebradors del coneixement a l'Illa, sinó també agafant cada vegada més força dins la dinàmica social menorquina i obrint-se amb més potència que mai cap a l'exterior. Els darrers anys s'han creat nous grups de recerca transdisciplinaris, com Fra Roger, la Comissió de Territori, el Grup de Recerca Turística o les Directrius Estratègiques de Menorca (DEM), grups que cerquen explicacions i proposen solucions, que, a més, donen cabuda a persones que no són membres de l'IME. Un dinamisme en plena acceleració, que només és possible gràcies a la gran feina que fan l'equip administratiu, la coordinadora científica i l'Obsam, que formen el vertader cor de l'IME. Coneixent com conec ara l'IME de prop, des del seu dia a dia, des del seu Consell Científic i coordinant les DEM que impulsa aquesta institució, el que puc concloure és que qualsevol futur imaginable de Menorca serà millor si té en compte l'excel·lent feina que ha fet i està fent l'IME. Que sigui per molts anys més!

(\*)Coordinador de les Directrius Estratègiques de Menorca

## Falsa acusació

■ Oír y no escuchar, leer y no comprender. Todo esto lleva a mal entendidos, al odio y a la ignorancia. Por desgracia todo esto es muy frecuente, como constata el artículo «Gonellisme i homofòbia» publicado el 7 de agosto en este periódico. El articulista, Pau Obrador, pone en el mismo saco la defensa de los derechos lingüísticos y la homofobia, dos asuntos que nada tienen que ver el uno con el otro.

Vamos por partes: el gonellismo (*gonellisme*) es una corriente lingüística presente en las Islas Baleares en defensa de la Declaración Universal de los Derechos Lingüísticos, que reivindica la normalización y la dignificación de la lengua balear, su presencia en el sistema educativo, en la televisión pública y en la administración. El gonellismo defiende el menorquín, el mallorquín, el ibicenco y el formenterense. Nada más. Ahora que me explique este señor que tiene que ver todo esto con la homofobia.

El artículo «Gonellisme i homofòbia» no hay por dónde cogerlo; primero porque está lleno de memeces, groserías e insultos, y segundo, porque demues-



tra no haber leído, o muy mal leído, el artículo al cual hace referencia, publicado también en este periódico el 2 de agosto, «Sa Lgtbi-inquisició». Nada propio de un licenciado en derecho, que debería avergonzarse a sus compañeros de profesión.

A Pau Obrador se le podría acusar de un delito de odio, por usar, como si fuera un argumento, la falta de respeto para atacar a los que hacen uso de la libertad de pensamiento y hacen uso de la libertad de expresión. Así, tal filisteo, demuestra su escasa visión del mundo.

Todo esto viene a raíz de que Joan Pons Torres escribiera un artículo totalmente respetuoso sobre la ley Lgtbi, -aprobada por el Govern Balear-, en que en ninguna línea expresa o dice na-

da en contra del colectivo Lgtbi, sino todo lo opuesto. En ningún momento he visto intolerancia en el artículo de Joan Pons, cosa que no pasa en el de Pau Obrador, en el que acusa, entre descalificaciones, a un inocente de ser un homofobo. Por favor, hay que leer y razonar antes de juzgar.

LUCAS L. PONS BEDOYA  
Secretari de sa Fundació Jaume III de Menorca • MAHÓN

## Canvis de circulació des Mercadal

■ Estem molt satisfets amb l'acord a què hem arribat les diferents formacions polítiques per tal de cercar una solució al malestar que ha generat el canvi de circulació, que afectava el tram d'entrada del poble des Mercadal en direcció al pla de ses Eres.

El passat mes de maig, el ple de l'Ajuntament des Mercadal, va aprovar una moció, presentada pel Grup Popular, amb el vot a favor de PSOE i l'abstenció de l'Entesa, on proposàvem una sèrie d'alternatives al canvi de circulació promogut per l'alcaldia, donat que aquesta mesura va provocar

les queixes dels veïns en obligar a molts conductors a donar tota la volta al municipi i haver de passar per la Carretera General, amb el perill afegit que açò suposa.

Tal com es va acordar, la passada setmana ens vam reunir els representants dels diferents grups polítics amb tècnics de l'Ajuntament per abordar el tema. El Grup Popular va defensar diferents propostes per tal de facilitar la mobilitat dels veïns de la zona, i després d'escollar les consideracions dels tècnics, es va acordar l'habilitació del doble sentit de circulació al tram viari comprès entre el carrer Carnisseries i la Carretera General Me-1, a través del carrer del Pla de Ses Eres i el carrer de Ciutadella.

Aquesta mesura, que ja s'ha posat en marxa, facilitarà la mobilitat als veïns de la zona i també als usuaris de la Farmàcia i de l'Ajuntament en direcció a la Carretera General Me-1.

Una solució transitòria amb la qual venim d'acord, però entenem que encara queden qüestions a resoldre, pel que seguirem treballant amb l'objectiu que la mobilitat del municipi sigui el més segura, còmode i àgil

per tots els veïns del municipi.

GRUP POPULAR  
• ES MERCADAL I FORNELLS

## Nedar per Aspanob

■ En l'edició d'aquest diari de 6 d'agost de 2017, en l'article: «Mes de 62.000 metres per aigua recollits per una bona causa» de la pàgina 25, s'expressa que l'organització de l'esmentat és a càrrec de Aspanob. Aquesta apreciació no és del tot correcta. L'organització està executada per part del Club piscina des Mercadal, patrocina l'Ajuntament des Mercadal i Aspanob és la beneficiària d'aquesta solidaritat.

Aprovechamos aquesta paraules, per agrair totes i cadascuna de les aportacions i implicació cap a la causa. Sense aquestes Aspanob no podria sobreviure i dur a terme el seu projecte:

Procurar qualitat de vida a totes i cadascuna de les famílies amb un diagnòstic de càncer en un membre menor.

Gràcies a tot per tirar del tren.

JUANA TORRES PONS  
• CIUTADELLA